

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Operator de date cu caracter personal nr. 3666.

Dosar nr. 655/32/2022

Î N C H E I E R E

Ședința publică de la 20 Aprilie 2023

Completul constituit din:

PREȘEDINTE: Brîndușa Nimineț - judecător

Grefier: Lenuța-Daniela Ștefănică

Pe rol a venit spre judecare acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta Rustrans S.R.L. comuna Blăgești, județul Bacău, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Direcția Generală Pescuit - Autoritatea de Management pentru POPAM, având ca obiect anulare act administrativ.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din 6 aprilie 2023, prezența și susținerile părților fiind consemnate în încheierea din acea dată, ce face parte integrantă din prezenta și în care s-a dispus amânarea pronunțării pentru 20 aprilie 2023, când:

C U R T E A

- deliberând -

1. Prin cererea introdusă pe rolul Curții de Apel Bacău - Secția a II a civilă și de contencios administrativ și fiscal la data de 07.11.2022 sub dosar nr. 655/32/2022 reclamanta S.C. Rustrans S.R.L. a solicitat în contradictoriu cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Direcția Generală Pescuit - Autoritatea de Management pentru POPAM, anularea Procesului-Verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 292304/19.10.2022 și exonerarea de la plata debitului în cuantum de 3.378.392,20 de lei.

2. În esență **reclamanta** a indicat că, a depus la DGPAM POPAM Cererea de Finanțare în vederea realizării proiectului "*Extinderea și diversificarea activității companiei RUSTRANS S.R.L pe segmentul de acvacultura*", cod SMIS121910 din Prioritatea Uniunii Nr. 2: Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere, Măsura Nr. H.2: Investiții productive în acvacultură art. 48 alin. (1) lit. (a)-(d) și (f)-(h) (POPAM).

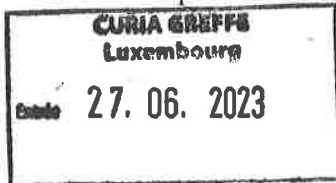
3. În acest proiect a fost specificat că va fi adus titlu de aport în natură, un teren și construcțiile aferente acestuia, la valorile stabilite prin Anexa H la cererea de finanțare - Bugetul indicativ al proiectului (punctul 12.1) cât și conform Declarației financiare aferente Contractului de finanțare.

4. Ulterior, a fost încheiat contractul de finanțare nr. 155/18.09.2018 în care s-a indicat la art. 3 valoarea totală a contractului ca fiind 19.151676,06 lei astfel:

- Valoarea totală eligibilă: 17.477.871,93 lei;
- Valoarea cofinanțării eligibile a Beneficiarului: 12.466.155,03 lei;
- Valoare eligibilă nerambursabilă: 5.011.716,90 lei.

5. Valoarea cofinanțării eligibile a Beneficiarului este compusă din aport în natură constând în teren intravilan, clădiri și construcții speciale care au fost evaluate conform procedurii legale la:

- Teren intravilan: suma de 2.343.160 lei;
- Clădiri și construcții speciale: suma de 10.972.682 lei.

6. Întrucât perioada de implementare a Proiectului a fost prelungită cu 6 luni peste perioada de 24 de luni stabilită inițial, a fost aplicată o diminuare a valorii eligibile nerambursabile cu un procent de 0,5%, rezultând următoarele valori:

- Valoare totală eligibilă de 17.477.871,93 lei;
- Valoare eligibilă nerambursabilă: 5.009.988,24 lei;
- Valoarea cofinanțării eligibile a beneficiarului: 12.467.883,69 lei.

7. Reclamanta a susținut nelegalitatea dispoziției invocând faptul că, este evidentă culpa Autorității de Management, care avea îndatorirea să verifice în detaliu toate proiectele, în raport de normele interne și europene aplicabile. A arătat că AMPOPAM în prealabil acordării finanțării și efectuării plății, a verificat și aprobat proiectul și toate cererile de rambursare, fără a constata la acel moment vreo neregulă ori încălcare a normelor europene (art. 3, art. 3 ind. 1, art. 4, art. 5 din O.U.G. nr. 66/2011). Emiterea procesului verbal contestat, la 19.10.2022, după aducerea la îndeplinire a proiectului a fost apreciată ca o serioasă abatere a Autorității de Management.

8. Reclamanta a mai susținut că nu este corectă reținerea unei nereguli în sensul încălcării art. 69 alin. 3 lit. b din Regulamentul 1303/2013 în sensul depășirii procentului de 10% pretins aplicabil întregului aport în natură adus de beneficiar, întrucât s-a interpretat în mod eronat această prevedere.

9. A indicat reclamanta că, limita de 10% nu se aplică global întregului aport propriu ci numai aportului constând în terenuri, aspect susținut și de legislația națională în forma în vigoare la data acordării finanțării respectiv art. 5 din H.G. nr. 347/2016.

10. Alin. 3 lit. d teza finală a art. 5 din H.G. nr. 347/2016 face trimitere strict la limita procentuală prevăzută de art. 69 din Regulamentul nr. 1303/2013, însă această limită este stabilită doar cu privire la terenuri, nu și la clădiri ori alte imobile.

11. Reclamanta a mai indicat faptul că, dispozițiile alin. (1) al art. 69 din Regulament, stabilesc că nu sunt eligibile costurile cu „achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite cu o sumă mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză.” Or, în cauză terenul nu a fost achiziționat ci era deja deținut.

12. Reclamanta a mai indicat că, dispozițiile alin. (1) al art. 69 din Regulament mai prevăd limita de 10% în situația închirierii terenurilor, situație care, nu este nici ea aplicabilă.

13. Reclamanta a mai indicat faptul că, nu este fondată nici neregula constatată referitoare la lipsa legăturii directe dintre contribuția în natură formată din teren și construcții, adusă de beneficiar în proiect cu sfera operațiunilor finanțate.

14. Aportul în natură este reprezentat de imobilul - teren pe care se află

- 32 de bazine de pește cu diametrul de 10 m;
- 3 bazine de pește cu diametrul de 5 m;
- 5 bazine de pește cu diametrul de 2 m;
- un bazin rectangular având suprafața de 200 mp;
- 2 bazine de 125 mp;
- 2 bazine de 200 mp.

Aceste bunuri sunt elementul central și indispensabil al activității piscicole existând legătură directă între aceasta și operațiunea propusă spre finanțare, respectiv achiziția echipamentelor, utilajelor și dotărilor (pompe, tractor, suflante, cizme, mănuși, coșuri, etc.).

15. Astfel, pompa submersibilă profesională pentru pește - este folosită la mutarea peștelui viu dintr-un bazin în altul, din iazuri în bazine și invers, sau în hidribione montate pe autovehicule. Pompa mai este folosită și pentru numărarea efectivă a peștilor sau cântărirea lor, are opțiunea de a atașa un numărător (pentru numărarea efectivă a peștilor, sau opțiunea de a atașa un cântar pentru a cântări și cunoaște exact cantitatea de pește mutată cu ajutorul pompei).

16. Mașina autoutilitară cu bascule și platformă, tractor, motostivuit - se folosesc pentru a transporta hrana pentru pești de la fabrica de furaj la bazine/iazuri. Se mai folosesc și pentru deszăpezirea fermei piscicole. La tractor se atașează o pompă specială achiziționată tot prin proiect pentru secarea iazurilor. Secarea/golirea de apă a iazurilor se realizează cu scopul de a igieniza iazurile, cu scopul decolmatării sau valorificării întregii cantități de pește. Tractorul se mai folosește pentru întreținerea suprafețelor verzi din cadrul fermei, respectiv cosire iarbă și tocător resturi vegetale.

17. Suflante pe curent electric - sunt folosite pentru aerarea/oxigenarea apei din bazine în vederea asigurării unei cantități optime de oxigen în apă (care ajută la creșterea productivității și asigură starea de sănătate a peștilor). Astfel, legătura cu aportul în natură reprezentând bazinele este una evidentă. Suflanta este amplasată lângă bazinele piscicole și printr-o tubulatură specială pompează aer din atmosferă în apă, oxigenând astfel apa.

18. Cizme (normale și speciale cu protecție până la gât) - se folosesc pentru echiparea muncitorilor care se baga în apă, cu adâncime maximă în zona pieptului, pentru protecție împotriva udării, pentru a ține sorbul pompei care trage peștele din iazuri în hidrobioane sau în bazine).

19. Mănuși de cauciuc, până la umăr - se folosesc de către muncitori pentru a se proteja contra udării. Se folosesc în mod special pe timp rece (primăvara devreme, toamna târziu și iarna).

20. Coșuri din polipropilenă cu găuri de scurgere a apei și fără găuri - se folosesc pentru manipularea peștelui pescuit sau la descărcarea din hidrobioane pentru a transporta peștele de la hidrobioane în magazine specializate.

21. Reclamanta a indicat că, achizițiile care au fost efectuate prin programul de finanțare au privit doar echipamente și utilaje necesare extinderii și diversificării activității SC Rustrans S.R.L. pe segmentul de acvacultură, obiectivele specifice proiectului fiind:

- creșterea capacității de producție ca urmare a achiziționării de echipamente tehnologice și dotări performante specifice acvaculturii;
- optimizarea costurilor de producție și eficientizare de ansamblu a companiei prin achiziționarea de tehnologii și echipamente performante.

22. Legătura dintre contribuția în natură (terenul pe care sunt amplasate bazinele piscicole, iazurile, și toate construcțiile adiacente ce formează ferma piscicolă) și echipamentele și utilajele achiziționate prin proiect este evidentă și confirmată și de art. 5 din H.G. nr. 347/2016 cu trimitere la anexa la Ordinul MADR 816/2016 litera J Măsură II.2. investiții productive în acvacultură.

23. **Pârâta Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** a solicitat respingerea acțiunii și cu privire la motivele de nelegalitate invocate de către reclamantă a opinat următoarele:

24. Cu privire la existența unei culpe a autorității, a specificat că, DGP AMPOPAM poate să constate și să sancționeze nereguli și după verificarea și evaluarea proiectului, chiar dacă ar fi trebuit să le constate în faza anterioară semnării contractului. A arătat că atât legislația națională (art. 45 din O.U.G. nr. 66/2011), cât și Ghidul Solicitantului (10. Monitorizare și Control) stabilesc dreptul și obligația Autorității de Management de a realiza verificări ale cheltuielilor acordate în cadrul proiectelor finanțate, pe toată perioada de implementare și monitorizare a acestora, precum și pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii programului operațional prin care au fost finanțate proiectele.

25. Cu privire la criticile prezentate de reclamantă în cererea de chemare în judecată referitoare la limita de 10% prevăzută de Regulamentul European nr. 1303/2013, pârâta a indicat că în raport de prevederile din Ghidul Solicitantului se putea aduce contribuție în natură, ce putea fi formată din bunuri, servicii, lucrări, teren, imobile, în proiect în procent de 50%, dar, în cazul terenurilor și bunurilor imobile procentul aportului în natură este limitat la 10% din totalul cheltuielilor eligibile aferente operațiunii finanțate, așa cum este stabilit la art. 69 alin. (3) din Regulament.

26. H.G. nr. 347/2016 și art. 69 din Regulamentul nr. 1.303/2013 stabilesc că limita de 10% se aplică doar terenurilor și nu și clădirilor ori altor imobile, aspecte clarificate și de Ghidul EGESIF/18.04.2016. Norma prevăzută de art. 69 alin. (1) nu se referă la bunuri imobile achiziționate, ci face trimitere la acele bunuri aportate/aduse în proiect, reglementând că în cazul furnizării (aportării/aducerii) de terenuri sau imobile: „Valoarea terenului sau a bunului imobiliar menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (d) se certifică de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător și nu depășește limita prevăzută la alineatul (3) litera (b).”, prin trimitere la alin. (3) lit. b) fiind vorba despre limita de 10% din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză.

27. În opinia pârâtei, reclamanta susține, în mod neîntemeiat, în cuprinsul cererii de chemare în judecată că norma comunitară se aplică pentru cazul în care terenul sau imobilul se închiriază.

28. Cu privire la lipsa unei legături directe dintre contribuția în natură și operațiunea finanțată, pârâta a indicat bunurile imobile aduse aport în natură pentru finanțarea proiectului nu au legătură directă cu operațiunea finanțată (achiziție de echipamente, utilaje și dotări).

29. Astfel, reclamanta a solicitat finanțare nerambursabilă pentru achiziționarea de echipamente, utilaje tehnologice și dotări pentru ferma piscicolă existentă pe terenul de amplasament cu nr. cadastral 60972, imobilele (construcții și teren) aferente nr. cadastral 60972, incluse în contribuția în natură a reclamantei. Aceste bunuri imobile nu se află în directă legătură cu procesul de modernizare descris prin cererea de finanțare, întrucât achizițiile de echipamente, utilaje, dotări, finanțate prin proiect, nu vizează imobilele construcții și teren aduse ca aport în natură.

30. Concret, prin activitățile proiectului, așa cum este descris în cererea de finanțare, nu se intervine direct asupra bunurilor imobile cu care reclamanta asigură cofinanțarea proiectului, ci se înzestrează ferma piscicolă cu necesități și mijloace pentru desfășurarea activității specifice, astfel că, nu rezultă care este contribuția și legătura directă a bunurilor

imobile (teren și construcții) pentru/cu operațiunea propusă spre finanțare, respectiv achiziția echipamentelor, utilajelor și dotărilor (pompe, tractor, suflante, cizme, mănuși, coșuri, etc.).

31. Mai precis, proiectul descris de reclamantă și pentru care a solicitat finanțare nerambursabilă, reprezintă o modernizare, adică o trecere de la o stare de fapt la alta a fermei piscicole, astfel că în temeiul legislației comunitare și naționale, cheltuielile eligibile sunt acele cheltuieli care sunt necesare pentru realizarea respectivei modernizării, adică a achizițiilor prevăzute în proiect.

32. Prin urmare, în conformitate cu principiul eficienței, numai costurile necesare pentru modernizarea unităților de acvacultura existente și legate de aceasta sunt eligibile în temeiul acestei dispoziții, în consecință, costurile aferente terenurilor existente și/sau bunurilor fixe de pe acestea nu sunt considerate eligibile pentru activitatea finanțată (achiziționarea de echipamente), deoarece nu sunt necesare pentru îndeplinirea obiectivului conex.

33. Instanța a observat următoarele:

DGP AM POPAM a încheiat cu beneficiarul de fonduri europene S.C. Rustrans S.R.L. (reclamanta din cauză), contractul de finanțare nr. 155/18.09.2018 astfel cum a fost modificat prin actele adiționale 1/14.08.2019 și 2/24.09.2020, pentru proiectul „Extinderea și diversificarea activității companiei Rustrans S.R.L. pe segmentul de acvacultură”.

34. Potrivit studiului de fezabilitate, prin intermediul proiectului de investiție, S.C. Rustrans S.R.L. și-a propus următoarele obiective:

- sporirea competitivității companiei prin investiții în modernizarea unității de acvacultură
- creșterea capacității de producție ca urmare a achiziționării de echipamente tehnologice și dotări performante specifice acvaculturii
- optimizarea costurilor de producție și eficientizarea activității prin achiziționarea de tehnologii și echipamente performante, investiția având scop principal realizarea unei producții anuale de 96 de tone de păstrăv și 39 de tone de crap

35. Astfel, s-a propus realizarea unei construcții cu funcțiune de magazie furaje și bucătărie furajeră și a unei platforme de amplasare Grup Cogenare - lucrări care au fost suportate de beneficiar costurile acestora nefiind suportate de beneficiar.

S-a solicitat și acordat finanțare nerambursabilă pentru următoarele:

- linie de producție furaje granulate
- echipament de cogenare pe gaze naturale și opționale
- mașină autoutilitară cu basculante și platformă
- pompe submersibile
- suflante
- drujbă
- tractor
- motostivuitoare
- sortator
- scripete
- pompe
- dotări (combinezon, mănuși cauciuc, pelerină, cizme, termometru, pipete, cântar, găleată, mincioc, perie curățare, vâsle barcă, coșuri etc.)

36. Valoarea totală a contractului de finanțare a fost de 19.151.676,06 lei din care AM a acordat o finanțare nerambursabilă de 5.011.716,90 de lei - 28,67464% (modificată la 5.009.988 lei) din valoarea totală eligibilă aprobată.

Pentru finanțarea nerambursabilă de 5.009.988,24 de lei, contribuția FEPAM a fost de 3.757.491,18 lei - 75 % din valoarea finanțării nerambursabile, contribuție buget național 1252.497,06 lei - 25 % din valoarea finanțării nerambursabile.

Contribuția privată, cofinanțarea eligibilă a fost de 12.467.883, 69 de lei reprezentând un procent de 71,3353% din valoarea totală eligibilă, constând în aport în natură terenuri și construcții.

Valoarea neeligibilă inclusiv TVA a fost de 1.673.804,13 lei.

Valoarea terenului adus aport în natură de către beneficiar a fost de 1.505.336,03 lei reprezentând 8,612% din valoarea de 17.477.871,93 de lei (valoarea totală de 19.151.676,06 din care s-a scăzut valoarea neeligibilă de 1.673.804,13 lei).

37. În prezent proiectul este implementat și se află în perioada de monitorizare, fiind formulate 4 cereri de rambursare (204/28.02.2019, 525/30.08.2019, 283/28.02.2020, 339635/28.12.2020) în urmă cărora a fost plătită în total suma de 4.826.294,03 lei din care suma de 3.619.720,51 de lei contribuție FEPAM (75%) și 1.206.573,51 contribuție buget național (25%)

38. Prin Procesul-Verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 292304/19.10.2022, s-a apreciat că există nereguli în sensul art. 2 alin. 1 lit. a din O.U.G. nr. 66/2011 (abateri de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului care a prejudiciat sau poate prejudicia bugetul UE) în ceea ce privește legătură directă dintre aportul în natură și operațiunea finanțată în acest sens fiind certă incidența principului bunei gestiuni financiare prevăzut de art. 125 alin. 2 din Regulamentul UE nr. 1303/2013.

Totodată s-au apreciat nereguli cu privire la cheltuieli neeligibile legate de contribuția în natură - terenuri și/sau construcții aduse de beneficiar în sensul că s-a depășit limita de 10% prevăzută de art. 69 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 1303/1013, fiind stabilită o valoare a creanței bugetare de 3.378.392,20 de lei din care contribuție din fonduri UE 2533794, 15 lei și contribuție publică națională de la bugetul de stat 844.598,05 lei.

39. Procesul verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 292304/19.10.2022 s-a încheiat ca urmare a unor verificări realizate ca urmare a recomandării DG MARE - Comisia Europeană care în anul 2021 a identificat o neregulă referitoare la cheltuielile privind aportul/contribuția în natură ~ teren și construcții - adus/ă de beneficiari în cadrul proiectelor finanțate, în sensul depășirii limitei de maxim 10% din cheltuielile totale ale proiectului/operațiunii, contrar dispozițiilor art. 69 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, precum și cu privire la lipsa legăturii dintre contribuția în natură și operațiunea finanțată în raport de principiul bunei gestiuni financiare consacrat de dispozițiile art. 4, art. 125 alin. 1 din Regulamentul nr. 1303/2013, art. 33 din Regulamentul financiar nr. 1046/2018 și principiul eficienței consacrat de prevederile art. 48 alin. 1 lit. c) din Regulamentul 508/2014. Aceste verificări ale Comisiei Europene s-au concretizat într-un raport final de audit relevante în speță fiind cele reținute prin constatarea nr. 2.

40. Astfel, probleme legate de neeligibilitatea cheltuielilor identificate în acest raport de audit și ulterior și în cadrul Procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 292304/19.10.2022 se referă la lipsa unei legături directe dintre aportul în natură și operațiunea finanțată și depășirea limitei de 10% prevăzută de art. 69 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 1303/1013 legate de contribuția în natură - terenuri și/sau construcții

aduse de beneficiar, aspecte antamate și de către reclamantă în susținerea motivelor de nelegalitate.

41. Cu privire la prima chestiune a lipsei unei legături directe dintre aportul în natură și operațiunea finanțată, instanța constată că, în aprecierea respectării principiului bunei gestiuni financiare și a principiului eficienței (art. 33 coroborat cu art. 36 alin. 1 și art. 61 din Regulamentul financiar) opinia Comisiei și cea a statului român au fost divergențe, fiecare parte justificând diferit care sunt costurile necesare pentru modernizarea unităților de acvacultură existente, în opinia statului român acestea incluzând și terenul și construcțiile (ferma) întrucât fără acestea proiectul nu ar fi posibil iar în opinia Comisiei, terenul și construcțiile fiind o condiție prealabilă operațiunii de modernizare.

42. Ca atare, rezultă că, în momentul acordării fondurilor statul român a apreciat în aceeași modalitate susținută de către reclamanta din cauză, în sensul că, pentru a se atinge obiectivul stabilit pentru PU 2 și anume creșterea volumului producției, o fermă de acvacultură are nevoie atât de mijloace de producție (bunuri și echipamente) cât și de terenuri și construcții (de exemplu bazine). Fără ferma piscicolă existentă și a terenului aferent, proiectul nu ar fi posibil. Valoarea fermei existente care urmează să fie modernizată face parte din „fluxul tehnologic” și prin urmare, face parte din operațiunea finanțată.

43. Terenurile și clădirile fermelor aduse cu titlu de aport în natură fac parte integrantă din operațiunile finanțate, fiind indisolubil legate de activitatea de producție ce se realizează, întrucât echipamentele tehnologice achiziționate în cadrul proiectelor sunt utilizate în cadrul fluxului tehnologic, astfel încât să se asigure atingerea obiectivelor și realizarea indicatorilor de rezultat asumați prin cererea de finanțare. Între activitățile întreprinse și pentru îndeplinirea obiectului (toate activitățile de acvacultură din fermă) și mijloacele de producție din fermă, inclusiv bunurile ce constituie aport în natură, există un raport de condiționalitate *sine qua non*.

44. În prezent, ca urmare a concluziilor obligatorii a auditorilor din cadrul comisiei europene, opinia prezentată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este în sensul că bunurile imobile constând în terenuri și construcții nu se află în directă legătură cu procesul de modernizare descris prin cererea de finanțare, întrucât achizițiile de echipamente, utilaje, dotări, finanțate prin proiect, nu vizează imobilele construcții și teren aduse ca aport în natură.

45. Prin activitățile proiectului, așa cum este descris în cererea de finanțare, nu se intervine direct asupra bunurilor imobile cu care reclamanta asigură cofinanțarea proiectului, ci se înzestrează ferma piscicolă cu necesități și mijloace pentru desfășurarea activității specifice. Proiectul descris de reclamantă și pentru care a solicitat finanțare nerambursabilă, reprezintă o modernizare, adică o trecere de la o stare de fapt la alta a fermei piscicole și nu crearea situației inițiale (ceea ce este modernizat). Deși obiectul contribuției în natură (ferma piscicolă și/sau terenul aferent) este o condiție prealabilă pentru existența însăși a unui proiect de modernizare, valoarea sa nu face parte din costurile implicate în procesul de modernizare.

46. Or, în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare și principiul eficienței, numai costurile necesare pentru modernizare unităților de acvacultură existente și legate de aceasta sunt eligibile în temeiul acestei dispoziții. Costurile aferente terenurilor și construcțiilor nu sunt considerate eligibile pentru activitatea finanțată (achiziționarea de echipamente) deoarece nu sunt necesare pentru îndeplinirea obiectivului conex.

47. Instanța, având în vedere cele două posibilități de interpretare și aplicare a prevederilor legale cuprinse în Regulamente Europene, prevederi ce fundamentează actul supus controlului judecătoresc și lipsa unor criterii în baza cărora să se poată în mod

indubitabil stabili legătura dintre contribuția în natură și sfera operațiunii finanțate, apreciază necesar să întrebe Curtea de Justiție a Uniunii Europene:

1. *dacă în vederea modernizării unei unități de acvacultură prin investiția reglementată de art. 48 alin. 1 lit. c din Regulament nr. 508/2014, aducerea ca aport în natură a terenurilor aferent iazurilor, amenajărilor piscicole și bazinelor de beton și construcțiilor existente pe acestea constituie o cheltuială eligibilă conform art. 69 din Regulamentul nr. 1303/2013 în condițiile în care modernizarea unității de acvacultură se realizează prin achiziționarea de echipamente, utilaje tehnologice și dotări pentru ferma piscicolă;*

2. *dacă art. 48 alin. 1 lit. c din Regulamentul nr. 508/2014 raportat la prevederile art. 4, art. 125 din Regulament 1303/2013, art. 33 din Regulamentul nr. 1046/2018 privind principiul bunei gestiuni financiare trebuie interpretate în sensul că, nu există o legătură directă între modernizarea unei unități de acvacultură prin cheltuieli cu achiziționarea de echipamente, utilaje tehnologice și dotări pentru ferma piscicolă existentă pe teren și aducerea ca aport în natură a terenului aferent iazurilor betonate, terenurilor aferente iazurilor amenajare piscicolă, terenurilor aferente bazinelor de beton și a construcțiilor existente pe aceste terenuri;*

48. Cu privire la cea de-a doua chestiune a depășirea limitei de 10% prevăzută de art. 69 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 1303/2013 legate de contribuția în natură - terenuri și/sau construcții aduse de beneficiar se pune în discuție interpretarea prevederilor acestui articol, respectiv stabilirea dacă limita de 10 % se referă numai la terenuri sau și la construcții și dacă se aplică numai anumitor operațiuni (achiziționare, închiriere), divergențele de opinii plecând de la prevederile din legislația națională și referindu-se la modalitatea de aplicare a prevederilor comunitare.

49. Astfel, conform art. 5 din H.G. nr. 347/2016 forma în vigoare la data acordării finanțării

(1) Prin excepție de la prevederile art. 4 alin. (1) lit. a) și b), contribuția în natură este considerată eligibilă dacă îndeplinește condițiile impuse de art. 69 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) În cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014 - 2020 sunt acceptate ca și contribuție în natură echipamente, instalații și utilaje, terenuri, clădiri și imobile.

(3) Contribuția în natură constituită din bunurile prevăzute la alin. (2) trebuie să îndeplinească cumulativ și următoarele condiții:

a) obiectul contribuției în natură a fost achiziționat sau construit de către beneficiar din alte surse de finanțare decât cele nerambursabile publice;

b) bunurile trebuie să fie libere de orice sarcini/interdicții ce afectează implementarea operațiunii și să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către potențialul solicitant, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești, la momentul depunerii cererii de finanțare;

c) contribuția în natură să fie necesară și strict legată de implementarea operațiunii;

d) valoarea bunurilor este certificată de un evaluator autorizat și independent de beneficiarul operațiunii, potrivit prevederilor legale în vigoare. În cazul terenurilor valoarea contribuției în natură nu poate depăși limita prevăzută la art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

50. Conform art. 69 Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului:

(1) Contribuțiile în natură sub forma prestării de lucrări, furnizării de bunuri, servicii, terenuri și imobile pentru care nu au fost efectuate plăți în numerar justificate de

facturi sau documente cu valoare justificativă echivalentă pot constitui cheltuieli eligibile cu condiția ca astfel să prevadă normele de eligibilitate ale fondurilor ESI și ale programului și să fie îndeplinite următoarele criterii:

(a) contribuția publică destinată unei operațiuni care include contribuții în natură nu depășește valoarea totală a cheltuielilor eligibile, cu excepția contribuțiilor în natură, la încheierea operațiunii;

(b) valoarea atribuită contribuțiilor în natură nu depășește costurile în general acceptate pe piața în cauză;

(c) valoarea și aplicarea contribuției poate face obiectul unei evaluări și al unei verificări independente;

(d) în cazul furnizării de terenuri sau imobile, se poate face o plată în numerar în vederea unui contract de închiriere la o valoare nominală pe an care să nu depășească o unitate monetară a statului membru respectiv;

(e) în cazul contribuțiilor în natură sub formă de muncă neremunerată, valoarea muncii este determinată luând în considerare timpul consacrat verificat și rata remunerației pentru o muncă echivalentă.

Valoarea terenului sau a bunului imobiliar menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (d) se certifică de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător și nu depășește limita prevăzută la alineatul (3) litera (b).

(2) Costurile de amortizare pot fi considerate eligibile dacă următoarele condiții sunt îndeplinite:

(a) normele de eligibilitate ale programului permit acest lucru;

(b) valoarea cheltuielilor este dovedită corespunzător prin documente justificative cu valoare probatorie echivalentă facturilor în cazul rambursării sub forma menționată la articolul 67 alineatul (1) primul paragraf litera (a);

(c) costurile se raportează exclusiv la perioada de sprijin pentru operațiune;

(d) granturile publice nu au contribuit la achiziționarea activelor amortizate.

(3) Următoarele costuri nu sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI și din suma de sprijin transferată de la Fondul de coeziune la MIE astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (6):

(a) dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

(b) achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite cu o sumă mai mare de **10% din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză**. În cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, această limită se majorează la 15%. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, această limită poate fi majorată peste procentajele respective indicate mai sus pentru operațiunile privind protecția mediului;

(c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.

51. În cauză, se pune în discuție stabilirea aplicabilității limitei de 10% numai pentru aportul în natură constând în terenuri (astfel cum se indică în mod expres în cuprinsul art. 5 alin. 3 lit. d din H.G. nr. 347/2016) sau pentru aportul în natură constând în terenuri și construcții (întrucât se aplica paragraful 2 din alin. 1 din art. 69 din Regulament) deoarece nu există motive pentru diferențierea între contribuțiile în natură efectuate cu sau fără o plată neglijabilă în numerar pentru închiriere).

52. Pentru a se aplica limita de 10% pentru toate categoriile de aporturi în natură, Comisia a interpretat prevederile art. 69 alin. 1 și art. 63 în mod sistematic și a concluzionat că paragraful de finalul primului alineat „**Valoarea terenului sau a bunului imobiliar menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (d) se certifică de un expert**

independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător și nu depășește limita prevăzută la alineatul (3) litera (b)”, nu trebuie în mod necesar corelat cu operațiunea de închiriere din cuprinsul prevederilor alin. 1 lit. d, indicând că norma privind plata neglijabilă pentru închiriere implică, că o contribuție de teren sau de imobil este considerată în continuare în natură, chiar dacă contribuția este însoțită de un contract de închiriere plătit, cu condiția ca plata pe an să nu depășească o unitate monetară.

Această opinie se regăsește în prezent exprimată și în actul contestat (Procesul-Verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare nr. 292304/19.10.2022).

53. Pe de altă parte, opinia reclamantei (care a fost și a statului român inițial) a fost în sensul că, limitarea prevăzută la art. 69 alin. 1 din al doilea paragraf se aplică numai terenurilor și imobilelor pentru care se face o plată în numerar, în vederea unui contract de închiriere la o valoare nominală pe an care să nu depășească o unitate monetară.

54. Raportat la cele expuse și având în vedere că paragraful 2 al alin. 1 coroborat cu alin. 1 lit. d al art. 69 din Regulamentul 1303/2013 pot fi interpretate diferit în funcție de cum se apreciază sensul trimiterii legiuitorului la „un contract de închiriere”, instanța ar dori să întrebe Curtea de Justiție a Uniunii Europene:

- dacă limita de 10% prevăzută de art. 69 alin. 3 lit. b din Regulamentul nr. 1303/2013 se aplică numai contribuțiilor constând în terenuri și imobile pentru care se face o plată în numerar în vederea unui contract de închiriere (menționat la art. 69 alin. 1 lit. d) sau aceasta se aplică și aportului în natură pentru terenurile și imobilele deținute (nu închiriate) de beneficiari;

- dacă art. 69 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 stabilește o limită de 10% numai pentru aportul în natură constând în terenuri sau stabilește o limită de 10% pentru aportul în natură constând în terenuri și construcții.

Norme de drept incidente:

Art. 48 alin. 1 lit. c din Regulament 508/2014 - Investiții productive în acvacultură-

(1) FEPAM poate sprijini:

(c) modernizarea unităților de acvacultură, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de lucru și de siguranță a lucrătorilor din domeniul acvaculturii;

Art. 69 din Regulament 1303/2013

- Norme specifice de eligibilitate pentru granturi și pentru asistența rambursabilă -

(1) Contribuțiile în natură sub forma prestării de lucrări, furnizării de bunuri, servicii, terenuri și imobile pentru care nu au fost efectuate plăți în numerar justificate de facturi sau documente cu valoare justificativă echivalentă pot constitui cheltuieli eligibile cu condiția ca astfel să prevadă normele de eligibilitate ale fondurilor ESI și ale programului și să fie îndeplinite următoarele criterii:

(a) contribuția publică destinată unei operațiuni care include contribuții în natură nu depășește valoarea totală a cheltuielilor eligibile, cu excepția contribuțiilor în natură, la încheierea operațiunii;

(b) valoarea atribuită contribuțiilor în natură nu depășește costurile în general acceptate pe piața în cauză;

(c) valoarea și aplicarea contribuției poate face obiectul unei evaluări și al unei verificări independente;

(d) în cazul furnizării de terenuri sau imobile, se poate face o plată în numerar în vederea unui contract de închiriere la o valoare nominală pe an care să nu depășească o unitate monetară a statului membru respectiv;

(e) în cazul contribuțiilor în natură sub formă de muncă neremunerată, valoarea muncii este determinată luând în considerare timpul consacrat verificat și rata remunerației pentru o muncă echivalentă.

Valoarea terenului sau a bunului imobiliar menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (d) se certifică de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător și nu depășește limita prevăzută la alineatul (3) litera (b).

(2) Costurile de amortizare pot fi considerate eligibile dacă următoarele condiții sunt îndeplinite:

(a) normele de eligibilitate ale programului permit acest lucru;

(b) valoarea cheltuielilor este dovedită corespunzător prin documente justificative cu valoare probatorie echivalentă facturilor în cazul rambursării sub forma menționată la articolul 67 alineatul (1) primul paragraf litera (a);

(c) costurile se raportează exclusiv la perioada de sprijin pentru operațiune;

(d) granturile publice nu au contribuit la achiziționarea activelor amortizate.

(3) Următoarele costuri nu sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI și din suma de sprijin transferată de la Fondul de coeziune la MIE astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (6):

(a) dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

(b) achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite cu o sumă mai mare de 10% din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză. În cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, această limită se majorează la 15%. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, această limită poate fi majorată peste procentajele respective indicate mai sus pentru operațiunile privind protecția mediului;

(c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.

Art. 4 din Regulament 1303/2013

- Principii generale -

(1) Fondurile ESI oferă sprijin, prin programe multianuale, venind în completarea intervențiilor de la nivel național, regional și local, pentru a îndeplini strategia Uniunii pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și prin misiuni specifice fondurilor, în conformitate cu obiectivele lor stabilite prin tratate, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială, ținând seama de Orientările integrate privind Europa 2020 relevante și de recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări și adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, precum și de recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE și, acolo unde este cazul, la nivel național, cu programul național de reformă.

(2) Ținând cont de contextul specific al fiecărui stat membru, Comisia și statele membre se asigură că sprijinul din partea fondurilor ESI este consecvent cu politicile relevante, cu principiile orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8 și cu prioritățile Uniunii și că acesta este complementar altor instrumente ale Uniunii.

(3) Sprijinul din partea fondurilor ESI este aplicat în strânsă cooperare între Comisie și statele membre, în conformitate cu principiul subsidiarității.

(4) Statele membre, la nivelul teritorial corespunzător, în conformitate cu cadrul lor instituțional, juridic și financiar, și organismele desemnate de ele în acest scop sunt responsabile pentru pregătirea și implementarea programelor și îndeplinirea sarcinilor care le revin, în parteneriat cu partenerii relevanți menționați la articolul 5, în conformitate cu prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor.

(5) Măsurile pentru implementarea și utilizarea fondurilor ESI, și în special resursele financiare și administrative necesare pentru pregătirea și implementarea de programe, în ceea ce privește monitorizarea, raportarea, evaluarea, gestiunea și controlul respectă principiul proporționalității, având în vedere nivelul contribuției alocate și țin seama de obiectivul general de reducere a sarcinii administrative pentru organismele implicate în managementul și controlul programelor.

(6) În conformitate cu responsabilitățile lor, Comisia și statele membre asigură coordonarea dintre fondurile ESI, precum și dintre fondurile ESI și alte politici, strategii și instrumente relevante ale Uniunii, inclusiv cele din cadrul acțiunii externe a Uniunii.

(7) Partea din bugetul Uniunii alocată fondurilor ESI este executată în cadrul gestiunii partajate între statele membre și Comisie, în conformitate cu articolul 63 din Regulamentul financiar, cu excepția cuantumului sprijinului din Fondul de coeziune transferat către MIE menționat la articolul 92 alineatul (6) din prezentul regulament, a acțiunilor inovatoare la inițiativa Comisiei în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul privind FEDR, a asistenței tehnice la inițiativa Comisiei și sprijinul pentru gestiune directă în conformitate cu regulamentul FEPAM.

(8) Comisia și statele membre respectă principiul bunei gestiuni financiare în conformitate cu articolul 33, cu articolul 36 alineatul (1) și cu articolul 61 din Regulamentul financiar.

(9) Comisia și statele membre asigură eficacitatea fondurilor ESI în cursul pregătirii și implementării, în legătură cu monitorizarea, raportarea și evaluarea.

(10) Comisia și statele membre își îndeplinesc rolurile care le revin în legătură cu fondurile ESI, urmărind reducerea sarcinii administrative a beneficiarilor.

Art. 125 din Regulament 1303/2013 - Funcțiile autorității de management-

(1) Autoritatea de management este responsabilă de gestionarea programului operațional în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

(2) În ceea ce privește gestionarea programului operațional, autoritatea de management:

(a) sprijină activitatea comitetului de monitorizare menționat la articolul 47 și îi furnizează informațiile pe care le solicită pentru îndeplinirea sarcinilor sale, în special datele privind evoluția programului operațional în ceea ce privește realizarea obiectivelor sale, date financiare și date referitoare la indicatori și la obiectivele de etapă;

(b) întocmește și prezintă Comisiei, după aprobarea comitetului de monitorizare, raportul anual și raportul final de implementare menționate la articolul 50;

(c) pune la dispoziția organismelor intermediare și a beneficiarilor informații relevante pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și implementarea operațiunilor, după caz;

(d) instituie un sistem pentru a înregistra și stoca în format electronic datele referitoare la fiecare operațiune care sunt necesare pentru monitorizare, evaluare, gestiune financiară, verificare și audit, inclusiv datele privind participanții la operațiuni, după caz;

(e) garantează că datele menționate la litera (d) sunt colectate, înregistrate și stocate în sistemul menționat la litera (d) și că datele privind indicatorii sunt defalcate în funcție de sex în cazurile în care defalcarea este cerută în anexele I și II la Regulamentul privind FSE.

(3) În ceea ce privește selectarea operațiunilor, autoritatea de management:

(a) elaborează și, după aprobare, aplică proceduri de selecție adecvate și criterii care:

(i) asigură faptul că operațiunile contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice și a rezultatelor din cadrul priorității în cauză;

(ii) sunt nediscriminatorii și transparente;

(iii) iau în considerare principiile generale stabilite la articolele 7 și 8;

(b) garantează că o operațiune selectată intră în domeniul de aplicare al FEPAM, al fondului sau al fondurilor în cauză și poate fi încadrată într-o categorie de intervenție sau, în cazul FEPAM, într-o măsură identificată în prioritatea sau prioritățile programului operațional;

(c) garantează că beneficiarului i se oferă un document care stabilește condițiile acordării sprijinului pentru fiecare operațiune, inclusiv cerințele specifice privind produsele sau serviciile care urmează a fi furnizate în cadrul operațiunii, planul de finanțare, termenul de executare, precum și cerințele privind informarea, comunicarea și vizibilitatea;

(d) se asigură că beneficiarul are capacitatea administrativă, financiară și operațională pentru a îndeplini condițiile menționate la litera (c), înainte de aprobarea operațiunii;

(e) se asigură că, în cazul în care operațiunea a început înainte de data de depunere a unei cereri pentru finanțare către autoritatea de management, legislația aplicabilă relevantă pentru operațiune a fost respectată;

(f) se asigură că operațiunile selectate pentru contribuții din fonduri nu includ activități care au făcut parte dintr-o operațiune care a făcut sau ar fi trebuit să facă obiectul unei proceduri de recuperare în conformitate cu articolul 71 în urma transferului unei activități de producție în afara zonei vizate de program;

(g) stabilește categoriile de intervenție sau, în cazul FEPAM, măsurile cărora se atribuie cheltuielile unei operațiuni.

(4) În ceea ce privește gestiunea financiară și controlul programului operațional, autoritatea de management:

(a) verifică dacă produsele cofinanțate au fost livrate și dacă serviciile cofinanțate au fost prestate, dacă operațiunea este conformă cu legislația aplicabilă, cu programul operațional și cu condițiile de acordare a sprijinului pentru această operațiune și:

(i) în cazul în care costurile se rambursează în temeiul articolului 67 alineatul (1) primul paragraf litera (a), dacă cuantumul cheltuielilor declarate de beneficiari cu privire la costurile respective a fost plătit;

(ii) în cazul costurilor rambursate în temeiul articolului 67 alineatul (1) primul paragraf literele (b)-(e), dacă au fost îndeplinite condițiile pentru rambursarea cheltuielilor către beneficiar;

(b) garantează că beneficiarii care participă la implementarea operațiunilor rambursate pe baza costurilor eligibile suportate în mod real dispun fie de un sistem contabil separat, fie de un cod contabil adecvat pentru toate tranzacțiile referitoare la o operațiune;

(c) instituie măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudelor, luând în considerare riscurile identificate;

(d) stabilește proceduri pentru a se asigura de păstrarea tuturor documentelor privind cheltuielile și auditurile necesare pentru a se garanta o pistă de audit adecvată, în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 72 litera (g);

(e) întocmește declarația de gestiune și rezumatul anual menționate la articolul 63 alineatul (5) literele (a) și (b) și articolul 63 alineatele (6) și (7) din Regulamentul financiar;

Prin derogare de la primul paragraf litera (a), Regulamentul privind CTE poate stabili norme specifice pentru verificările aplicabile programelor de cooperare

(5) Verificările efectuate în temeiul alineatului (4) primul paragraf litera (a) includ următoarele proceduri:

(a) verificări administrative referitoare la fiecare cerere de rambursare efectuată de beneficiar;

(b) verificări la fața locului ale operațiunilor.

Frecvența și gradul de acoperire a verificărilor la fața locului sunt proporționale cu suma contribuției publice pentru o operațiune și cu nivelul de risc identificat prin astfel de verificări și prin audituri efectuate de către autoritatea de audit pentru sistemul de gestiune și control, în ansamblu.

(6) Verificările la fața locului ale operațiunilor individuale în conformitate cu alineatul (5) primul paragraf litera (b) pot fi realizate pe baza unui eșantion.

(7) În cazul în care autoritatea de management este de asemenea și beneficiar al programului operațional, modalitățile de verificare menționate la alineatul (4) primul paragraf litera (a) trebuie să asigure separarea adecvată a funcțiilor.

(8) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a normelor care specifică informațiile în raport cu datele care trebuie înregistrate și stocate sub formă electronică în cadrul sistemului de monitorizare creat în temeiul alineatului (2) litera (d) din prezentul articol.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a specificațiilor tehnice ale sistemului creat în temeiul alineatului (2) litera (d) din prezentul articol. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(9) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a cerințelor minime detaliate pentru pista de audit menționată la alineatul (4) primul paragraf litera (d) din prezentul articol cu privire la evidențele contabile care trebuie ținute și la documentele justificative care trebuie păstrate de autoritatea de certificare, de autoritatea de management, de organismele intermediare și de beneficiari.

(10) Pentru a stabili condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare cu privire la modelul pentru declarația de gestiune prevăzută la alineatul (4) primul paragraf litera (e) din prezentul articol. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Art. 33 din Regulament 1046/2018

- Performanța și principiile economiei, eficienței și eficacității -

(1) Creditele se utilizează în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare și, prin urmare, se execută cu respectarea următoarelor principii:

(a) principiul economiei, care prevede ca resursele utilizate de instituția Uniunii în cauză pentru a-și desfășura activitățile să fie puse la dispoziție în timp util, în cantitatea și la calitatea adecvate și la cel mai bun preț;

(b) principiul eficienței, care se referă la raportul optim dintre resursele utilizate, activitățile întreprinse și îndeplinirea obiectivelor;

(c) principiul eficacității, care se referă la gradul de îndeplinire a obiectivelor urmărite prin activitățile întreprinse.

(2) În conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, utilizarea creditelor se axează pe performanță și, în acest scop:

(a) obiectivele programelor și ale activităților se stabilesc ex ante;

(b) progresele înregistrate în realizarea obiectivelor se monitorizează cu ajutorul unor indicatori de performanță;

(c) progresele înregistrate și problemele întâmpinate în îndeplinirea obiectivelor se raportează Parlamentului European și Consiliului, în conformitate cu articolul 41 alineatul (3) primul paragraf litera (h) și cu articolul 247 alineatul (1) litera (e).

(3) Se definesc, după caz, obiectivele specifice, măsurabile, realizabile, relevante și încadrate în timp astfel cum se menționează la alineatele (1) și (2), precum și indicatori relevanți, acceptați, credibili, simpli și robuști.

Art. 4 din H.G. nr. 347/2016 (forma în vigoare la data acordării finanțării nemodificată nici în prezent)

(1) Fără a încălca prevederile art. 5 și 6, pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

a) să fie angajată de către beneficiar și plătită efectiv de acesta în condițiile legii, între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023, cu condiția ca operațiunea cofinanțată să nu fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral înainte de depunerea de către beneficiar a cererii de finanțare în cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014 - 2020 la Autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către beneficiar, potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate/certificate, cu excepția cheltuielilor aferente asistenței rambursabile acordate în una din formele prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. b), c) și d) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

c) să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea de management pentru POPAM, și beneficiar;

d) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;

e) să fie în conformitate cu prevederile programului;

f) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Cheltuielile aferente subcontractării/subantreprizei sunt eligibile în limita a maximum 30% din valoarea totală eligibilă a contractului de lucrări și/sau antrepriză.

(3) Cheltuielile aferente subcontractării de servicii sunt eligibile în limita a maximum 40% din valoarea totală eligibilă a contractului de servicii.

Art. 5 din H.G. nr. 347/2016 (forma în vigoare la data acordării finanțării)

(1) Prin excepție de la prevederile art. 4 alin. (1) lit. a) și b), contribuția în natură este considerată eligibilă dacă îndeplinește condițiile impuse de art. 69 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) În cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014 - 2020 sunt acceptate ca și contribuție în natură echipamente, instalații și utilaje, terenuri, clădiri și imobile.

(3) Contribuția în natură constituită din bunurile prevăzute la alin. (2) trebuie să îndeplinească cumulativ și următoarele condiții:

a) obiectul contribuției în natură a fost achiziționat sau construit de către beneficiar din alte surse de finanțare decât cele nerambursabile publice;

b) bunurile trebuie să fie libere de orice sarcini/interdicții ce afectează implementarea operațiunii și să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către potențialul solicitant, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești, la momentul depunerii cererii de finanțare;

c) contribuția în natură să fie necesară și strict legată de implementarea operațiunii;

d) valoarea bunurilor este certificată de un evaluator autorizat și independent de beneficiarul operațiunii, potrivit prevederilor legale în vigoare. În cazul terenurilor valoarea contribuției în natură nu poate depăși limita prevăzută la art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Art. 7 din H.G. nr. 347/2016 (forma în vigoare la data acordării finanțării)

(1) Costul achiziției de teren cu sau fără construcții este eligibil în limita a 10%, respectiv 15% în cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, din totalul cheltuielilor eligibile ale operațiunii, potrivit dispozițiilor art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

(2) Terenul prevăzut la alin. (1) este utilizat pentru destinația stabilită în cadrul operațiunii finanțate, potrivit dispozițiilor prevăzute în contractul de finanțare. În caz contrar, beneficiarul este obligat să restituie fondurile nerambursabile aferente, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(3) În cazul în care se achiziționează o clădire în vederea demolării și utilizării ulterioare a terenului în scopul atingerii obiectivelor operațiunii, este eligibil numai costul achiziției terenului, dacă respectă prevederile alin. (1) și (2).

Ordinul 816/2016 - privind aprobarea Listei detaliate a cheltuielilor eligibile pentru operațiunile finanțate, inclusiv cheltuielile de personal ale Autorității de management, în cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014 - 2020 (forma în vigoare la data acordării finanțării)

Art. 2 din O.U.G. nr. 66/2011

(1) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **neregulă** - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit;

Art. 3 din O.U.G. nr. 66/2011 (forma în vigoare din 30.06.2022)

(1) Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația respectării principiului bunei gestiuni financiare, așa cum este definit în legislația europeană/a donatorilor internaționali, după caz.

(2) În activitatea de selecție și aprobare a solicitărilor de sprijin financiar, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația utilizării de reguli și proceduri care să asigure respectarea următoarelor principii:

a) o bună gestiune financiară bazată pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;

b) respectarea principiilor de liberă concurență și de tratament egal și nediscriminatoriu;

c) transparența - punerea la dispoziția tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru acordarea fondurilor europene;

d) prevenirea apariției situațiilor de conflict de interese în cursul întregii proceduri de selecție a proiectelor de finanțat;

e) excluderea cumulului - activitatea ce face obiectul cererii de finanțare din fonduri europene nu poate să beneficieze de sprijin financiar din alte surse de finanțare nerambursabilă, cu excepția sumelor ce constituie ajutor de stat acordat în condițiile legii.

(3) În activitatea privind executarea contractului de finanțare nerambursabilă, beneficiarii au obligația de a respecta:

a) *principiul bunei gestiuni financiare, bazat pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;*

b) *principiul liberei concurențe și al tratamentului egal și nediscriminatoriu, conform contractului de finanțare și legislației aplicabile;*

c) *principiul transparenței corespunzător contractului de finanțare și legislației aplicabile.*

(3') *În aplicarea principiului bunei gestiuni financiare, autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene și beneficiarii de drept public au obligația elaborării și aplicării procedurilor de management și control care să asigure corectitudinea acordării și utilizării fondurilor.*

În baza art. 412 alin. 1 pct. 7 Cod de procedură civilă va suspenda judecata cauzei până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a hotărârii preliminare.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

În temeiul dispozițiilor art. 267 din TFUE, dispune sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu următoarele întrebări preliminare:

1. dacă în vederea modernizării unei unități de acvacultură prin investiția reglementată de art. 48 alin. 1 lit. c din Regulament nr. 508/2014, aducerea ca aport în natură a terenurilor aferent iazurilor, amenajărilor piscicole și bazinelor de beton și construcțiilor existente pe acestea constituie o cheltuială eligibilă conform art. 69 din Regulamentul nr. 1303/2013 în condițiile în care modernizarea unității de acvacultură se realizează prin achiziționarea de echipamente, utilaje tehnologice și dotări pentru ferma piscicolă;

2. dacă art. 48 alin. 1 lit. c din Regulamentul nr. 508/2014 raportat la prevederile art. 4, art. 125 din Regulament 1303/2013, art. 33 din Regulamentul nr. 1046/2018 privind principiul bunei gestiuni financiare trebuie interpretate în sensul că, nu există o legătură directă între modernizarea unei unități de acvacultură prin cheltuieli cu achiziționarea de echipamente, utilaje tehnologice și dotări pentru ferma piscicolă existentă pe teren și aducerea ca aport în natură a terenului aferent iazurilor betonate, terenurilor aferente iazurilor amenajare piscicolă, terenurilor aferente bazinelor de beton și a construcțiilor existente pe aceste terenuri;

3. dacă limita de 10% prevăzută de art. 69 alin. 3 lit. b din Regulamentul nr. 1303/2013 se aplică numai contribuțiilor constând în terenuri și imobile pentru care se face o plată în numerar în vederea unui contract de închiriere (menționat la art. 69 alin. 1 lit. d) sau aceasta se aplică și aportului în natură pentru terenurile și imobilele deținute (nu închiriate) de beneficiari;

4. dacă art. 69 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 stabilește o limită de 10% numai pentru aportul în natură constând în terenuri sau stabilește o limită de 10% pentru aportul în natură constând în terenuri și construcții.

În baza art. 412 alin. 1 pct.7 Cod de procedură civilă suspendă judecata cauzei până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a hotărârii preliminare, privind acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta Rustrans S.R.L. comuna Blăgești, județul Bacău, cu sediul în comuna Blăgești, sat Blăgești, str. Magnoliilor nr. 1, județul Bacău și domiciliul procesual ales în Bacău, str. Al. Tolstoi nr. 14, județul Bacău, cu nr. de înregistrare la Registrul Comerțului J04/891/1998 și cod fiscal RO11060610, în contradictoriu cu pârâțul Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - Direcția Generală Pescuit - Autoritatea de Management pentru POPAM, cu sediul în București, Bd. Carol I nr. 2-4, sector 3, având CIF 4221187.

Cu recurs asupra dispoziției de suspendare pe toata durata suspendării, care se va depune la Curtea de Apel Bacău.

Pronunțată, azi, 20 aprilie 2023 prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței.

**Președinte,
Brîndușa Niminet**

**Grefier,
Lenuța-Daniela Ștefănică**

Red./Tehnored. înch. B.N./31 mai 2023

L.D.Ș. - ex. 4

L.D.Ș. - 7.06.2023